

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

de ærede medlemmer hr. K. B. Andersen og hr. Helge Larsen, inddrog kulturproblemerne i deres indlæg under debatten her. Der blev givet udtryk for, at der burde stilles større midler til rådighed til fremme af kulturformidlingen og til støtte for skabende kunstners indsats. Det glæder mig, at disse problemer er draget frem. Deres rette løsning er af den største betydning for vort samfund.

Med hensyn til kulturformidlingen skal jeg ved denne lejlighed blot pege på, at der med bred politisk tilslutning er gennemført en nyordning af støtten til by- og landsdelsorkestrene, der senest er resulteret i oprettelse af Sønderjyllands symfoniorkester og i statens overtagelse af det jyske musik-konservatorium. Som et led i en nyordning af konservatorieforholdene vil der snarest blive fremsat et lovforslag om en støtteordning for de øvrige musikkonservatorier i provinsen.

Planerne til en arkitektskole i Århus er så vidt fremskredne, at skolen — forudsat bevillingsmyndighedernes tilslutning — kan igangsættes til efteråret 1964, og med oprettelsen af denne arkitektskole lægges forhåbentlig grunden til et selvstændigt jysk kunstakademi.

Hvad angår støtte til skabende kunstnere, er der ligeledes med bred politisk tilslutning foretaget en væsentlig forøgelse af midlerne til statens kunstfond og Eckersberg-Thorvaldsenfondet, og på forslaget til finanslov for 1964-65 stilles der forslag om en dyrtidsregulering af de faste finanslovydelser til forfattere, bildende kunstnere og komponister. De her nævnte eksempler er et skridt fremad på den rigtige vej, men jeg er enig med de ærede ordførere i, at der på disse områder må ydes en væsentligt forøget indsats. Det skabende kulturliv får ellers for trange kår.

Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at det er mig bekendt, at det af regeringen nedsatte kulturudvalg for tiden i særlig grad arbejder med et forslag til støtte til skabende kunstnere. Udvalget har orienteret sig om, hvordan man bl. a. i England, Holland, Norge og Sverige søger at løse dette presserende problem. Det indsamlede materiale indgår i udvalgets overvejelser

ved udarbejdelsen af et udkast til en samlet støtteordning for skabende kunstnere inden for litteratur, musik og bildende kunst. Kulturudvalgets udkast ventes forelagt ministeriet i løbet af en måneds tid, og det er mit håb, at udkastet kan danne grundlag for et forslag til de bevilgende myndigheder og til slut vinde almindelig politisk tilslutning. Da gennemførelsen af en mere omfattende nyordning imidlertid kræver tid til en grundigere behandling, er jeg gået i gang med at undersøge mulighederne for relativt hurtigt at tilvejebringe et mindre antal 3-årige stipendier på ca. 15.000 kr. årlig til uddeling til særlig talentfulde forfattere, bildende kunstnere og komponister, stipendier, som skal sætte dem i stand til i en periode af rimelig varighed at koncentrere sig om deres skabende virksomhed uden at være hæmmet af alvorlig bekymring for det daglige udkomme, altså en ordning, der principielt kan sidestilles med forskerstipendierne. Et sådant forslag vil — så beskedent som det er i omfang — ikke foregribe gennemførelsen af en rationel samlet ordning.

Jeg er enig med det ærede medlem hr. Helge Larsen om, at en virkelig kulturpolitik må være til det yderste frisindet og åben, og jeg kan tilføje, at de rodfæstede demokratiske partier faktisk har samme principielle indstilling, når det drejer sig om de kulturpolitiske hovedlinjer. Rektor Hartlings nylig udkomne bog „Kirke, Skole og Kultur“ viser i hvert fald, at venstre og socialdemokratiet også kan følges ad et meget langt stykke af vejen.

Jeg er ligeledes enig med det ærede medlem om, at vi må bane vej for et teaterakademi, forsøgsscener ved teatrene og tilvejebringelse af bedre økonomiske muligheder for produktion af kunstneriske spillefilm.

Det ærede medlem omtalte sommerens kulturdebat. Den kan vel opfattes som et mellemspil, der giver adskillige mennesker mere at tænke over. Vi skulle gerne gå videre nu i et arbejde om konkrete planer og praktiske reformer. Vil man kultivere demokratiet, må man først og fremmest demokratisere de ydre vilkår for kulturelt arbejde ud fra mottoet „nok støtte, men aldrig dirigere“.

Det kulturelle liv må udfolde sig i sit